

Від __.__.2021

Антимонопольний комітет України
03680, м. Київ, вул. Митрополита Василя
Липківського, 45

Заявник: П.І.Б. або назва юридичної особи
Поштова адреса
Телефон
Адреса електронної пошти

Відповідачі: Компанії – учасники Асоціація виробників
цементу України «УКРЦЕМЕНТ»

**Акціонерне товариство «Подільський
цемент»**
32325, Хмельницька обл,
Кам'янець-Подільський р-н, с. Гуменці,
вул. Хмельницьке шосе, 1а
Тел.: (03849) 67215.
E-mail: info@crhukraine.com

**Приватне акціонерне товариство
«Миколаївцемент»**
81600, Львівська обл., м. Миколаїв
вул. Стрийське шосе, 1,
Тел.: (03241) 41 105
E-mail: info@crhukraine.com

**Товариство з обмеженою відповідальністю
«Цемент»**
65055, м. Одеса
вул. Хуторська, 7
Тел.: (048) 7380972
E-mail: info@crhukraine.com

**Приватне акціонерне товариство «Кривий
Ріг Цемент»**
49044, м. Дніпро
вул. Барикадна, 15а,
Тел.: (0562) 38-75-00 (01)
E-mail: office.ukraine@krcem.com

**Приватне акціонерне товариство
«Івано-Франківськцемент»**
77422, Івано-Франківська обл,
Тисменицький р-н, с. Ямниця
Тел.: (0342) 58-37-12
E-mail: office@ifcem.if.ua

**Приватне акціонерне товариство
«Дікергофф Цемент Україна»**
03083, м. Київ,
вул. Пирогівський шлях, 26
Тел.: (044) 536-19-56
E-mail: info-ukraine@dyckerhoff.com

Заява

про порушення передбачене частиною другою статті 6, пунктом 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій суб'єктами господарювання-учасниками Асоціації виробників цементу України «Укрцемент»

Цією заявою **(П.І.Б. або назва юридичної особи заявника)** (далі – Заявник), відповідно до положень законів України «Про захист економічної конкуренції», «Про Антимонопольний комітет України» та у порядку, встановленому Правилами розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затвердженими розпорядженням АМКУ від 19.04.1994 № 5 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету № 169-р від 29.06.1998), звертається до Антимонопольного комітету України (далі – Комітет, АМКУ) з приводу дій виробників-учасників Асоціації виробників цементу України «Укрцемент», які полягають у одночасному/синхронному піднятті у 2019-2020 роках та намірі подальшого підняття ціни на цемент.

Такі дії Відповідачів містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 6 та пунктом 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції». Наслідками чого є понесення мною, як особою, що придбавала цемент, додаткових необґрунтованих витрат.

Ринок цементної продукції є одним з визначальних серед будівельної галузі. Неправомірні дії на даному ринку мають негативні наслідки для всієї економіки країни та кожного громадянина. Адже вартість продукції є ключовим фактором вартості будівельної продукції на ринку України, нерухомого майна, інфраструктурних об'єктів, широкого асортименту будівельних матеріалів тощо.

Водночас близько 90% ринку цементної продукції припадає на виробників -учасників Асоціації виробників цементу України «Укрцемент» (далі – Асоціація «Укрцемент», Асоціація).

Ринок цементної продукції перебуває у фокусі уваги АМКУ, який проводить дослідження ринку та у квітні 2021 року надавав рекомендації № 13-рк суб'єктам господарювання – учасникам Асоціація «Укрцемент» утриматися від вчинення дій, що можуть привести до порушення законодавства про захист економічної конкуренції на ринку цементу, зокрема пов'язаних із встановленням таких цін, які не могли б існувати би за умов значної конкуренції на ринку.

Наведені у заяві факти свідчать про зростання ціни на ринку цементу, що пов'язано з діями суб'єктів господарювання - учасників вище загаданої Асоціації.

1. Суб'єкти господарювання - учасники Асоціації «Укрцемент»:

- публічне акціонерне товариство «Подільський цемент» (далі – ПАТ «Подільський цемент»), приватне акціонерне товариство «Миколаївцемент» (далі – ПрАТ «Миколаївцемент»), товариство з обмеженою відповідальністю «Цемент» (далі – ТОВ

«Цемент»), які пов'язані відносинами контролю через єдиного бенефіціарного власника (контролера) та згідно із статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон) є єдиним суб'єктом господарювання (далі – група CRH);

- Приватне акціонерне товариство «Кривий Ріг Цемент» (далі – ПрАТ «Кривий Ріг Цемент»);

- Приватне акціонерне товариство «Івано-Франківськцемент» (далі – ПрАТ «Івано-Франківськ цемент»);

- Приватне акціонерне товариство «Дікергофф Цемент Україна» (далі – ПрАТ «Дікергофф Цемент Україна»), (далі – **Виробники**).

Відповідно статті 120 Господарського кодексу України (ГКУ) Асоціація - договірне об'єднання підприємств, створене з метою постійної координації господарської діяльності підприємств, що об'єдналися, шляхом централізації однієї або кількох виробничих та управлінських функцій, розвитку спеціалізації і кооперації виробництва, організації спільних виробництв на основі об'єднання учасниками фінансових та матеріальних ресурсів для задоволення переважно господарських потреб учасників асоціації.

Таким чином Асоціація господарських товариств передбачає координацію та узгодження господарської діяльності з метою досягнення спільного комерційного інтересу. Що свідчить про пов'язаність учасників Асоціації.

Окрім цього, відповідно до затвердженого статуту об'єднання підприємств (далі – Об'єднання), однією з організаційно-правових форм яких є Асоціація, може передбачатись між учасниками Об'єднання розподіл прибутків, отриманих в результаті діяльності Об'єднання. А також статутом можуть бути передбачені обов'язки учасників Об'єднання, зокрема щодо невчинення дій, які суперечать комерційним інтересам інших учасників Об'єднання, виконання доручень органів управління Об'єднання, та інші зобов'язання.

Учасники Асоціації «Укрцемент» (Група CRH, ПрАТ «Кривий Ріг Цемент», ПрАТ «Івано-Франківськцемент», ПрАТ «Дікергофф Цемент Україна») здійснюють виробництво цементної продукції на території України, зокрема портландцементу марок ПЦ-400 та ПЦ-500.

2. Опис ринку, на якому здійснюють діяльність суб'єкти господарювання – учасники Асоціації, та зміни на ньому.

Визначення товарних, територіальних та часових меж ринку, на якому здійснюють діяльність учасники Асоціації – виробники цементу, здійснювалось відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика).

Товарні межі ринку

Відповідно до Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Цемент є найпоширенішим будівельним матеріалом, що використовується для зведення конструкцій і створення виробів високої міцності. При змішуванні з водою цей сипучий матеріал перетворюється в пластичну однорідну суміш, яка після затвердіння утворює штучний камінь.

Цемент володіє гідравлічними властивостями і складається з клінкеру та при необхідності, гіпсу і його похідних, а також добавок.

Згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (далі - УКТЗЕД) класифікується за кодом 2523 29 00 00.

Український ринок цементу характеризується наявністю великих гравців, сезонністю споживання, незначним експортом.

Згідно з ДСТУ Б В.2.7-112-2002 цемент за призначенням поділяється на загальнобудівельний та спеціальний.

Цементи загальнобудівельного призначення - цементи на основі портландцементного клінкеру, основною вимогою до яких є забезпечення міцності бетонів або розчинів.

Спеціальні цементи – цементи, до яких ставляться спеціальні вимоги.

Марка (клас міцності) цементу - умовне позначення, що відображає мінімальні вимоги до міцності при стиску зразків зі стандартного цементного розчину, які виготовлялись, тверднули і випробувались за умов і в кінцеві строки, що установлені нормативними документами на цемент.

Вимоги до загальнобудівельного цементу регламентуються Національним стандартом України «Будівельні матеріали. Цементи загальнобудівельного призначення» технічні умови ДСТУ Б В.2.7-46:2010.

Відповідно до ДСТУ Б В.2.7-46:2010 за стандартною міцністю цементи поділяють на марки 300, 400 і 500, що відрізняються споживчими властивостями, призначенням, умовами використання. Перехід з марки на марку потребує часу для корегування складів бетону та підтвердження відповідності їх характеристик технічним вимогам. Змішування різних видів (марок) цементу може привести до істотного погіршення їх властивостей.

За обсягами реалізації найбільш поширені в Україні цементи марок 400 та 500, тоді як цемент марки 300 реалізується на внутрішній ринок в незначних обсягах.

Враховуючи наведене, товарними межами ринку є **ринок цементу, який сегментується за марками цементів.**

Споживачі

Споживачами цементу є широкий перелік юридичних та фізичних осіб, які здійснюють свою діяльність в сфері будівництва та виготовлення виробів і будівельних матеріалів, до складу яких входить цемент. Зокрема тротуарної плитки, газо,-піно-блоків, армуючих та клеючих сумішей, бетону, залізобетонних конструкції та багато ін.

Цементна продукція має вагомий вплив на ринок об'єктів будівництва, бетонних доріг, будівельних матеріалів та виробів.

Також цемент широко представлений на роздрібному ринку для загального споживання населенням для забезпечення потреб у проведенні будівельних та інших робіт.

Висока концентрація виробництва цієї продукції під контролем учасників Асоціації «Укрцемент» ставить споживачів у залежність від можливого зловживання з боку таких виробників та встановлення неконкурентних цін на свою продукцію, що має негативний вплив на більшість сфер економіки та впливає на інтереси кожного громадянина.

Обсяг ринку

Обсяг виробництва цементу за даними Міністерства економічного розвитку та торгівлі:

Показник	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
Загальні обсяги виробництва в Україні цементу, тис. т	15 335,9	15 527,1	16 307,4	16 410,3

Обсяг імпортової продукції на ринку України складає:

Показник	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
Загальний імпорт, тис. т	1 432,28	898,88	809,44	809,77
Вартість загального імпорту, тис. дол. США	55 678,25	36 812,72	42 167,28	39 409,76
Динаміка до попереднього року, %	-	-33,88	+14,55	-6,54
Динаміка до базового року, %	0	-33,88	-24,27	-29,22

Таким чином частка імпортової продукції коливається в межах 5-10% загального обсягу ринку та не має істотного впливу на ринок.

Географічні межі ринку

Відповідно до п 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.

Територіальними (географічними) межами ринку цементу є територія України.

Часові межі ринку

Відповідно до п 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

Протягом 2019-2020 років учасники Асоціації змінювали розміри цін на цемент.

Таким чином, часовими межами ринку визначено період часу протягом 2019-2020 років.

Бар'єри вступу на ринок

Доступ до ринку цементу характеризується наявністю бар'єрів:

- Економічних (процес організації і підготовки виробництва потребує значних інвестицій);
- Організаційних (продукція має пройти процедуру відповідності ДСТУ Б В.2.7-46:2010);
- Територіальних (вартість транспортування продукцію має вагомий вплив на остаточну ціну товару, що обмежує конкуренцію);
- Адміністративних (антидемпінгові заходи на товар – цемент та сировину).

Міжвідомчою комісією з міжнародної торгівлі (далі – **Комісія**) рішенням від 21 травня 2019 № АД-417/2019/441103 «Про застосування остаточних антидемпінгових заходів щодо імпорту в Україну цементу походженням з Російської Федерації, Республіки Білорусь та Республіки Молдова» (далі – **Рішення МКМТ**) запроваджено застосування антидемпінгового мита на імпорт в Україну, зокрема, портландцементу за ставкою 114,95 % походженням з Російської Федерації, 57,03 % - з Білорусі та 94,46 % - з Молдови.

Вказане Рішення МКМТ було прийняте відповідно до Закону України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» за заявою Виробників – учасників Асоціації «Укрцемент».

Впровадження антидемпінгового мита на імпортований цемент з Російської Федерації, Молдови та Білорусі усунуло з ринку цементу окремих учасників, для яких ввезення цементу на території України стало економічно не вигідним. Внаслідок чого відбулося істотне обмеження конкуренції на ринку, що призвело до можливості вчинення узгоджених дій учасниками Асоціації.

Виробники, як учасники Асоціації, здатні достатньою мірою відстежувати поведінку

один одного; реагувати на неї; сукупна реакція учасників Асоціації є достатньою для здійснення впливу на загальні умови товарообігу ринку.

Наслідком такої координованої взаємодії стало узгоджене підвищення цін на цементну продукцію, що призвело до збільшення рентабельності виробництва цементу учасниками Асоціації у 2019 році порівняно з 2017 в середньому на 800%, а у 2020 році на 520%.

Після Рішення МКМТ, Виробники цементу, сукупна частка яких на ринку у 2019 році становила 90 %, не зазнаючи конкуренцію з боку інших учасників ринку та порушуючи інтереси споживачів товару, підвищували ціни на свою продукцію. **Ціни учасників Асоціації зросли в середньому на 35-50%**, за відсутності відповідних ціноутворюючих факторів, а загальна різниця цін виробників не перевищувала 10% для цементу марки ПЦ-400 та 15% для цементу марки ПЦ-500.

Об'єктивні фактори, які б сприяли підвищенню ціни на цемент, були відсутні. В період з травня 2019 року по грудень 2019 року не спостерігалось відповідне здорожчання енергоносіїв та інших матеріалів, необхідних для виробництва даної продукції. Не спостерігалась суттєва зміна курсу національних валют. За даними Державної служби статистики відсутнє відповідне підвищення індексу цін виробників та індексу цін будівельної продукції.

Дані щодо вартості цементу на ринку України:

Назва марки цементу	Середня ціна в дол. США		
	2019	2020	2021
ПЦ-400	70	95	97
Динаміка цін,%	-	36%	2%
ПЦ-500	67	104	105
Динаміка цін,%	-	55%	1%

Відповідно до даних Державної служби статистики України, базовий індекс споживчих цін за останні 3 роки становив:

	2019	2020	2021
Індекс споживчих цін	100%	104,1%	105%

Загальне зростання за 2019-2021 роки - 9,1%. Таким чином інфляція, яка спричинена тиском з боку попиту, відповідно найбільш повно відображає ефекти від зміни реальних монетарних умов, зростала поступово.

Курс валют	Середня ціна в дол. США		
	2019	2020	2021
Грн./дол.США	25,8	26,96	28,22

Таким чином курс національної валюти за 2019-2020 роки змінився в межах 4,5%.

Середньозважена ціна електричної енергії на ринку «на добу наперед» в 2019 році становила 1 300 - 1 600 грн/МВт.год, в січні – березні 2021 року – 1 481,31 грн/МВт.год; 1 637,98 грн/МВт.год; 1 406,25 грн/МВт.год відповідно (дані отримані з офіційного сайту державного підприємства «Оператор ринку»). Таким чином, протягом 2019-2021рр. спостерігалось ринкове коливання цін на ринку електричної енергії, без істотних змін вартості.

Згідно з даними офіційного сайту Державної служби статистики України рівень тарифів на вантажні перевезення при незмінній структурі перевезення вантажів за різними ознаками: виду вантажу і його маси, швидкості доставки, відстані перевезення вантажів, типу рухомого складу, рівню використання його вантажопідйомності, не змінювався з II півріччя 2019 року по IV квартал 2020 року.

Враховуючи наведене, можна зробити висновок, що суб'єкти господарювання – учасники ринку цементу не мали об'єктивних причин для підвищення вартості цементу.

Згідно дослідження Міністерства економічного розвитку і торгівлі України після встановлення антидемпінгового мита в травні 2019 року та підвищення цін учасниками Асоціації на 35-50% відбулося стрімке зростання рентабельності та дохідності виробництва цементу:

Показник	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
Фінансовий результат від продажу цементної продукції на внутрішньому ринку, млн дол. США				
<i>Динаміка порівняно з попереднім періодом, %</i>	-	-159,06	+2 282,17	-27,55
<i>Динаміка порівняно з базовим періодом, %</i>	0	-159,06	+1 188,41	+833,42
Рентабельність реалізації цементної продукції на внутрішньому ринку, %				
<i>Динаміка порівняно з попереднім періодом, %</i>	-	-156,92	+1 679,81	-31,13
<i>Динаміка порівняно з базовим періодом, %</i>	0	-156,92	+800,08	+519,91

Загалом рентабельність виробництва цементу в Україні зросла в 2019 році, по відношенню до попереднього періоду на 800%, та дохідності підприємств на понад 1100%, що свідчить про використання учасниками Асоціації ситуації з ведення антидемпінгових мит Рішенням МКМТ для встановлення завищених цін на продукцію та отримання неправомірних доходів.

При цьому, як свідчать дані Державної митної служби та Державної служби статистики, стрімке зростання цін на внутрішньому ринку не корелюється з динамікою вартості цементної продукції, що експортується учасниками Асоціації. При цьому спостерігається зростання обсягів експорту цементу на 60,9% у 2020 році порівняно з 2018 роком, що свідчить про рентабельність реалізації експортної діяльності учасників асоціації.

Також відсутній тренд істотного зростання цін для цементної продукції, що імпортується в Україну.

Імпорт портландцементу в Україну в 2018-I півріччі 2021:

	2018	2019	2020	I півріччя 2021
<u>2523 29 00 00 - - портландцемент</u>				
Обсяги (т)	445 990,54	712 796,98	993 443,01	237 694,11
<i>Динаміка до 2018 року</i>	<i>100</i>	<i>159,82</i>	<i>222,75</i>	<i>53,30</i>

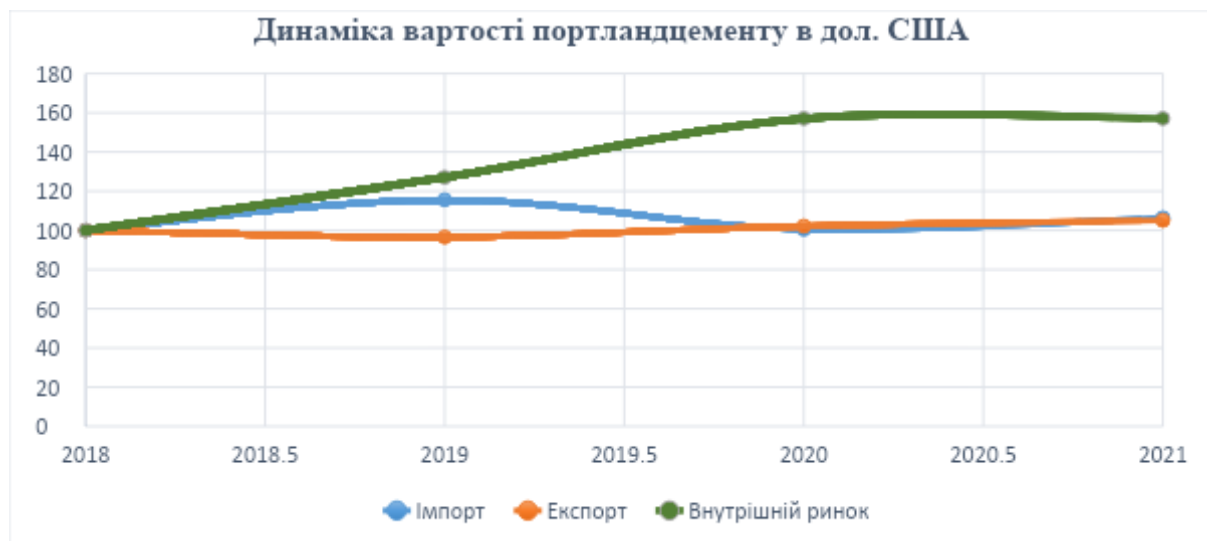
Динаміка до попереднього періоду	-	159,82	139,37	23,93
Вартість (дол. США)	20 752 200	38 349 400	46 503 800	11 771 600
Динаміка до 2018 року	100	184,80	224,09	56,72
Динаміка до попереднього періоду	-	184,80	121,26	25,31
Ціна (дол. США / тонну)	46,53	53,80	46,81	49,52
Динаміка до 2018 року	100	115,62	100,60	106,43
Динаміка до попереднього періоду	-	115,62	87,01	105,79

Експорт портландцементу з України в 2018-I півріччі 2021:

	2018	2019	2020	I півріччя 2021
<u>2523 29 00 00 - - портландцемент</u>				
Обсяги (т)	483 692,31	557 227,76	778 240,79	439 203,51
Динаміка до 2018 року	100	115,20	160,90	90,80
Динаміка до попереднього періоду	-	115,20	139,66	56,44
Вартість (дол. США)	20 131 200	22 410 800	33 108 300	19 220 300
Динаміка до 2018 року	100	111,32	164,46	95,48
Динаміка до попереднього періоду	-	111,32	147,73	58,05
Ціна (дол. США / тонну)	41,62	40,22	42,54	43,76
Динаміка до 2018 року	100	96,64	102,21	105,14
Динаміка до попереднього періоду	-	96,64	105,77	102,87

Внутрішній ринок портландцементу в Україні в 2018-I півріччі 2021:	2018	2019	2020
<u>2523 29 00 00 - - портландцемент</u>			
Обсяги (т)	8 803 700	8 943 300	9 534 800
Динаміка до 2018 року	100	101,6	108,3

Динаміка до попереднього періоду	-	101,6	106,7
Вартість (тис. грн.)	12 836 156	15 753 953	20 900 103
Динаміка до 2018 року	100	122,7	162,8
Динаміка до попереднього періоду	-	122,7	132,7
Ціна (грн/тонну)	1458,04101 7	1761,53684 9	2191,98124 8
Динаміка до 2018 року	100	120,815315 1	150,33742
Динаміка до попереднього періоду	-	120,8	124,435730 6
Середній річний курс грн до дол. США	27,2	25,85	26,96
Ціна (дол.США/тонну)	53,6	68,1	81,3
Динаміка до 2018 року	100,0	127,1	151,7
Динаміка до попереднього періоду	-	127,1	119,3

З даного аналізу видно, що вартість продукції на внутрішньому ринку України у вираженні дол. США/тонну за 2019-2020 роки зросла на 45% більше порівняно цін на продукцію, що експортується з України підприємствами, учасниками Асоціації.

Отже такі об'єктивні фактори як відсутність ціноутворюючих процесів та динаміка вартості цементної продукції, що експортується учасниками Асоціації свідчить про відсутність

об'єктивних підстав для здорожчання продукції на внутрішньому ринку України, яке відбулося в 2019-2020 роках.

Також підтвердженням зловживання з боку підприємств – учасників Асоціації є факт диспропорційного зростання рентабельності виробництва в 2019-2020 роках. стрімке зростання цін не корелюється з динамікою вартості цементної продукції зовнішньої економічної діяльності України. Зокрема учасниками Асоціації проводиться зовнішньо-економічна діяльність з експорту цементної продукції, згідно якої не спостерігається стрімке зростання цін на продукцію українського виробництва. При цьому спостерігається зростання обсягів експорту цементу на 60,9%, що свідчить про рентабельність реалізації експортної діяльності учасників асоціації.

Інформація про обсяг доходів та динаміку рентабельності учасників Асоціації, тис. грн.:

Учасник Асоціації	Сума сукупного доходу за 2019 рік	Чистий прибуток в 2019 році	Зростання прибутку в 2019 році по відношенню до 2018 року
ПАТ «Подільський цемент»	3 475 248	2 359 676	1825%
ПрАТ «Миколаївцемент»	1 259 461	399 142	233%
ТОВ «Цемент»	843 835	339 868	190,6%
ПрАТ «Кривий Ріг Цемент»	2 255 652	254 142	-
ПрАТ «Івано-Франківськ цемент»	6 348 174	823 661	670%
ПрАТ «Дікергофф Цемент Україна»	3 644 041	739 409	352%

Отже, користуючись відсутністю конкуренції з 2019 року учасники Асоціації реалізують цемент за завищеними цінами. Разом з тим, зростання вартості продукції учасників Асоціації «Укрцемент» відбувалося без наявних ціноутворюючих факторів для такого зростання. Що призводить до аномального зростання прибутків учасників Асоціації в 2019 році.

У зв'язку з неконтрольованим зростанням цін на цементну продукцію на внутрішньому ринку України, у 2020 році збільшується частка імпортової продукції виробництва Туреччини.

Імпорт цементу проходженням з Турецької Республіки зайняв 97,4 % з усього обсягу імпортованого товару протягом 2020 року.

За заявою Виробників, у вересні 2020 року Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства (далі – Міністерство) розпочало нове антидемпінгове розслідування щодо імпорту в Україну цементу (клінкер цементний та портландцемент, що класифікуються за кодами УКТ ЗЕД 2523 10 00 00, 2523 21 00 00, 2523 29 00 00) походженням з Турецької Республіки.

Станом на дату подання цієї заяви про порушення, розслідування не закінчено та відповідні висновки і рішення МКМТ не прийнято.

Враховуючи попередню практику Виробників, які після прийняття Рішення МКМТ від 21 травня 2019 року, скориставшись обмеженням конкуренції на ринку, значно підвищили

ціну на продукцію, можливо спрогнозувати що після прийняття рішення за результатом антидемпінгового розслідування щодо імпорту в Україну цементу з Турецької Республіки, Виробники знову вдадуться до практики необґрунтованого підняття ціни.

Про наміри підняти ціни Виробники ще в квітні поточного року повідомляли своїх партнерів¹.

Така спільна поведінка Виробників цементу-учасників Асоціації з підняття цін на продукцію за відсутності обґрунтованих підстав для таких дій свідчить про відсутність наміру конкурувати з іншими учасниками ринку. Доказом чого є, в тому числі, скарги Виробників про порушення та проведення антидемпінгового розслідування щодо імпорту в Україну цементу. Імпортний цемент є більш конкурентоспроможним порівняно з вітчизняним, враховуючи його якість та меншу ціну. Саме тому Виробники використовують механізм антидемпінгових розслідувань у власних цілях з метою захисту від більш дешевої та якісної продукції, після чого необґрунтовано піднімають ціни на власну продукцію.

Підняття вартості цементу відчутно впливає на кожного споживача, громадянина. При купівлі нерухомості, будівництві, проведення ремонтних робіт кожен покупець цементу переплачує за продукцію та несе необґрунтовані додаткові витрати.

3. Оцінка дій Виробників цементу

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон), економічна конкуренція – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

Змагання за ціновим критерієм є одним з основних конкурентних механізмів.

Лише в умовах конкуренції формується ринкова ціна, тоді як будь-які її обмеження, в тому числі заборона імпорту продукції, використовується учасниками ринку для зростання ціни на вітчизняну продукцію.

Відповідно до частин першої та другої статті 5 Закону узгодженими діями є укладання суб'єктами господарювання угод у будь-якій формі, прийняття об'єднаннями рішень у будь-якій формі, а також будь-яка інша погоджена конкурентна поведінка (діяльність, бездіяльність) суб'єктів господарювання. Особи, які чинять чи мають намір чинити узгоджені дії, є учасниками узгоджених дій.

Такі узгоджені дії визнаються антиконкурентними, якщо вони, відповідно до статті 6 Закону, призвели чи можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції. Згідно з частиною четвертою статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних узгоджених дій забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

За змістом приписів частини другої статті 6 Закону для кваліфікації дій суб'єктів господарювання як антиконкурентних узгоджених дій не є обов'язковим з'ясування наслідків у формі завдання збитків для його конкурентів чи споживачів або інше реальне порушення їх прав чи інтересів, оскільки достатнім є встановлення самого факту вчинення дій, які визначено як антиконкурентні узгоджені дії, та можливість настання таких наслідків.

Згідно з частиною другою статті 6 Закону антиконкурентними узгодженими діями, зокрема, визнаються узгоджені дії, які стосуються, крім іншого, встановлення цін чи інших

¹

<https://nashigroshi.org/2021/04/07/chomu-v-ukraini-podorozhchaiut-kvartyry-v-novobudovakh-urok-lobists-koi-ekonomiky-vid-tsementnoho-karteliu/>

умов придбання або реалізації товарів, обмеження виробництва, ринків товарів, техніко-технологічного розвитку, інвестицій або встановлення контролю над ними. Антиконтурентними узгодженими діями, відповідно до частини третьої статті 6 Закону вважається також вчинення суб'єктами господарювання схожих дій (бездіяльності) на ринку товару, які призвели чи можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції у разі, якщо аналіз ситуації на ринку товару спростовує наявність об'єктивних причин для вчинення таких дій (бездіяльності).

Враховуючи обов'язок Комітету не тільки припиняти порушення, але й запобігати порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, а також враховуючи те, що саме Комітет володіє інструментарієм для проведення всебічного, повного розслідування, вважаємо, що Комітет має вжити заходів і припинити дії, які порушують права інших учасників ринку цементу та споживачів.

Таким чином, дії Виробників цементу – учасників Асоціації «Укрцемент» з одночасного встановлення та наміру встановлення підвищених цін на цемент за відсутності об'єктивних факторів для такої поведінки, містять ознаки порушення, передбаченого пунктом 1 статті 50 та частиною другою статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення антиконтурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання, які призвели чи можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції.

Необхідним є проведення перевірки дій учасників Асоціації з одночасного/схожого підвищення цін продукції після застосування антидемпінгових заходів від 21 травня 2019 № АД-417/2019/441103 «Про застосування остаточних антидемпінгових заходів щодо імпорту в Україну цементу походженням з Російської Федерації, Республіки Білорусь та Республіки Молдова» та запобігання повторення такої поведінки з боку Асоціації у випадку введення антидемпінгових заходів по відношенню до продукції, яка імпортується з Туреччини.

Особами, які мають право подавати заяву відповідно до абзацу другого частини першої статті 36 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є суб'єкти господарювання - конкуренти, постачальники чи покупці відповідача та інші фізичні та юридичні особи, які можуть підтвердити, що дії чи бездіяльність відповідача, визначені зазначеними законами як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, можуть безпосередньо і негативно вплинути на їхні права.

Враховуючи вище викладене та докази негативного впливу на права споживачів, що придбають цемент, вважаю, що дії учасників Асоціації прямо порушують мої права.

З огляду на зазначене я є належною особою, яка має право подавати заяву до Антимонопольного комітету України.

Викладені у заяві про порушення факти про одночасне/синхронне підняття у 2019-2020 роках та намір подальшого підняття ціни на цемент його основними Виробниками прямо свідчать про наявність ознак порушення, передбаченого статтею 6 Закону, що відповідно до статей 35 і 37 Закону зобов'язує органи Антимонопольного комітету України розпочати розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

При цьому, відповідно до статей 35 і 41 Закону обов'язок із забезпечення доказів у справі, підтвердження чи спростування наявних ознак порушення, покладено на органи Антимонопольного комітету України.

До інших органів, в тому числі - до суду, на час подання даного звернення заявник не звертався.

Враховуючи викладене та керуючись статтею 36 Закону України «Про захист економічної конкуренції»,

ПРОШУ:

1. Розглянути заяву про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та про результати повідомити Заявника.

2. Прийняти розпорядження про початок розгляду справи за ознаками вчинення Виробниками цементу – учасниками Асоціації виробників цементу України «Укрцемент» порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

3. За результатами розгляду справи прийняти рішення про визнання вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, накласти штраф та зобов'язати припинити порушення.

4. Повідомити Заявника про результати розслідування у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та про прийняте рішення.

Додатки:

1. Документ, що підтверджує придбання цементу виробника _____ (договір, платіжний документ).

Підпис

ПІБ